

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE TURNKRING VERBROEDERING RUISBROEK (1897-2013)

Opgesteld door Inge Van Bamis, gemeentearchivaris.

20/07/2016

1. Inleiding

Op 30 april 2015 keurde de gemeenteraad een reglement goed dat het voor verenigingen en privépersonen mogelijk maakt om waardevol erfgoed en archief aan de gemeente te schenken of in bewaring te geven. De Turnkring Verbroedering Ruisbroek is de tweede vereniging die gebruikt maakt van de mogelijkheden van dit reglement, na de Schuttersgilde Sint-Sebastiaan.

Voorzitter Vic Vanisterbecq stond al lange tijd in voor de bewaring van het verenigingsarchief van de Turnkring en wenste dit te schenken aan de gemeente. Op 28 april 2016 aanvaardde de gemeenteraad deze schenking waarna er een contract werd opgesteld dat door de voorzitter van de Turnkring, de burgemeester en de gemeentesecretaris werd ondertekend.

Op 2 juni 2016 werd het archief van de woning van de heer Vanisterbecq effectief overgebracht naar de archiefruimten van het gemeentehuis. De schenking werd in het archief geregistreerd onder het aanwinstnummer 00/16.07.15/0. De stukken werden beschreven in de algemene archiefinventaris onder de nummers 69876 tot en met 69967.

2. Historiek van de vereniging

De geschiedenis van de Turnkring werd reeds uitgebreid beschreven door voorzitter Vic Vanisterbecq. Op basis van stukken die deel uitmaken van deze schenking, schetste hij de historiek van de vereniging in een met foto's geïllustreerde bundel. De dienst Erfgoed wenst deze folder op kleine schaal uit te geven en ter beschikking te stellen in de gemeentelijke bibliotheek. Deze bundel kan nu al geraadpleegd worden bij de dienst Erfgoed en de dienst Archief van de gemeente Sint-Pieters-Leeuw. Omwille van deze voorziene uitgave wordt er in dit deel niet al te uitvoerig ingegaan op de geschiedenis van de vereniging. De korte historiek van de vereniging in de volgende alinea, is volledig gebaseerd op de teksten uit de bundel.

De Turnkring ontstond in 1897 en kwam voort uit het 'Xaverianen-genootschap'. De vereniging stond gekend onder de naam 'Katholieke Turnkring Verbroedering Ruisbroek'. In 1925 werd de Turnkring een koninklijke vereniging, een titel die vaak aan haar naam werd toegevoegd. Al in het jaar 1898 werd de turnkring lid van de 'Katholieke Turn en Wapenbond van België' en vervolgens van het 'Gouwverbond van Brabant'. In 1967 werd de damesafdeling van de Turnkring gesticht en in 1982 ook een afdeling Derde Leeftijd. De Turnkring nam deel aan verschillende nationale en internationale wedstrijden en organiseerde zelf meerdere turnfeesten.

3. Situering van het archief en de inventaris

De schenking omvat ongeveer één strekkende meter analoog archief naast een aantal erfgoedobjecten zoals vlaggen en medailles.

In de eerste plaats biedt het archief een goede inzicht in een aantal activiteiten van de vereniging. Zo zijn er verschillende dossiers inzake de organisatie van de jubilea van de turnkring. Daarnaast bleven er ook reeksen programmaboekjes van verschillende turnfeesten en edities van de *Turnspiegel*, het tijdschrift van de Turnkring, bewaard. Deze stukken bieden een goed inzicht in de nationale en internationale wedstrijden waar de Turnkring aan deelnam. Het zijn echter vooral de plechtige diploma's die het competitieverleden van de kring goed illustreren. De meeste van deze diploma's dateren bovendien van de late

negentiende een vroege twintigste eeuw en zijn daarmee ook waardevolle getuigen van de kunststijlen van deze periode. Ook de vlaggen en medailles hebben een esthetische waarde en illustreren het verenigingsleven van de Turnkring. De Turnkring organiseerde daarnaast zelf ook een aantal kampen en heeft hiervan mooie affiches bewaard.

Het archief biedt iets minder inzicht in de interne organisatie. Zo werden er slechts weinig jaarverslagen en notulen van bestuursvergaderingen bewaard. Enkel de financiële en bestuurlijke documenten uit het begin van de twintigste eeuw zijn wel goed vertegenwoordigd. Hetzelfde geldt voor de ledenlijsten. Naast het eigenlijke verenigingsarchief droeg de Turnkring ook een collectie fotomateriaal en krantenknipsels over aan de gemeente. Deze documentatie biedt ook een mooie inkijk in de geschiedenis van de vereniging.

Van een aantal waardevolle diploma werden door de Dienst Erfgoed reeds kleurenkopieën op ware grootte gemaakt. Het gaat hier om inventarisnummers 36, 37 en 38. Het diploma onder inventarisnummer 39 werd gedigitaliseerd.

3. Inventaris

I. ALGEMEEN

A. Jaarverslagen

1. Jaarverslag aan de algemene vergadering, 1929-1939. 1 stuk

B. Notulen

2. Serie verslagen van de bestuursvergadering (*pro memorie nr. 1*), 1947-1958 ***
3. Uitnodigingskaart voor een bestuursvergadering, z.d. 1 stuk

C. Reglement

4. Reglement (statuten), [1897?]. 1 katern
5. Reglement van de juffersafdeling, 1957. 1 stuk

D. Briefwisseling

6. Afschrift van een brief gezonden aan de kabinetschef van de koning met een overzicht van de activiteiten tussen 1992 en 1995, 1996. 1 stuk

E. Verwante organisaties

7. Verslag van de stuurgroepvergadering Brabant van Gym en Dans Vlaanderen, 2008. 1 stuk
8. Afschrift van een e-mail met een voorstel tot samenwerking tussen verschillende turnverenigingen, 2008. 1 omslag

II. ORGANISATIE

A. Algemeen

9. Briefwisseling inzake de verzekeringspolis van de turkring, 1954. 1 omslag

B. Ledenbeheer

10. Lijst van ereleden (*pro memorie nr. 1*), 1922-1923. ***
11. Ledenregister, 1932-1955. 1 deel
12. Serie lidkaarten van de Turnkring en de nationale bond der katholieke turnkringen van België, 1939. 1 omslag
13. Serie ledenlijsten, 1978-2004. 1 omslag

C. Financieel beheer

14.	Dagboek van inkomsten en uitgaven, 1922-1923.	1 stuk
15.	Dagboek van inkomsten en uitgaven (<i>pro memorie nr. 1</i>), 1922-1923.	***
16.	Dagboek van inkomsten en uitgaven (<i>pro memorie nr. 1</i>), 1924-1938.	***
17.	Brief vanwege de Nationale Bond der Katholieke Turnkringen van België inzake de betoelaging van de turnverenigingen, 1939.	1 stuk
18.	Briefwisseling met het gemeentebestuur van Sint-Pieters-Leeuw inzake de betoelaging, 1979-1985.	1 omslag

D. Beheer van infrastructuur

19.	Stukken inzake de aankoop van turnmateriaal, 1948-1973.	1 omslag

III. ACTIVITEITEN

A. Uitgeven van een tijdschrift en promotiemateriaal

20.	Serie tijdschriften <i>Turnspiegel</i> , 1990-2000.	2 omslagen
21.	Serie stickers met het logo van de turnkring, z.d.	1 omslag

B. Viering van jubilea

22.	Verslag van de viering van het 25-jarig jubileum (<i>pro memorie nr. 1</i>), 1922.	***
23.	Programma van de turnparade ter gelegenheid van het 75-jarig jubileum, 1973.	2 stukken
24.	Verslag van de viering van het 90-jarig jubileum, 1987.	1 omslag
25.	Document met de tekst van een toespraak gehouden ter gelegenheid van het 90-jarig jubileum, 1987.	1 stuk
26.	Dossier inzake de organisatie van de viering van het 100-jarig jubileum, 1995-1997.	1 omslag
27.	Programma van de viering van het 100-jarig jubileum, 1997.	1 stuk
28.	Misboekje van de viering van het 100-jarig jubileum, 1997.	1 katern
29.	Feestkalender van het jubileumjaar 1997, 1997.	1 stuk
30.	Briefwisseling naar aanleiding van het 100-jarig jubileum, 1997.	1 omslag
31.	Affiche met de aankondiging van het gala-turnfeest ter gelegenheid van het 100-jarig jubileum, 1997.	1 stuk

C. Organisatie van en deelname aan wedstrijden

32.	Diploma uitgereikt aan de Turnkring 'Verbroedering Sint-Xaverius Ruysbroeck' na een wedstrijd georganiseerd door de <i>Fédération nationale des sociétés catholiques de gymnastique et des armes</i> te Binche, 1899.	1 stuk
33.	Diploma uitgereikt aan de Turnkring 'Verbroedering Sint-Xaverius Ruysbroeck' na een wedstrijd georganiseerd door de <i>Fédération nationale des sociétés catholiques de gymnastique et des armes</i> te Binche, 1899.	1 stuk
34.	Diploma uitgereikt na een wedstrijd door de <i>Fédération nationale des sociétés catholiques de gymnastique et des armes</i> te Ronse, 1900.	1 stuk
35.	Diploma uitgereikt na een regionale wedstrijd door <i>Esperance de Bruxelles</i> te Perk, 1922.	3 stukken
36.	Diploma uitgereikt tijdens het 29ste gouvfeest ingericht door de <i>Sint Fransiscus-Xaveriusgilde</i> van Kuregem en door de <i>Brabantsche turngouw der katholieke turnkringen en voorbereiding tot den Legerdienst</i> , 1924.	1 stuk
37.	Diploma uitgereikt ter gelegenheid van de Wereldtentoonstelling van 1930 en het eeuwfeest van de Belgische onafhankelijkheid, door de <i>Union Mosane des Sociétés de l'arrondissement de Liège</i> , 1930	1 stuk
38.	Diploma uitgereikt tijdens het 26ste regionale feest van de <i>Fédération Nationale des Sociétés catholiques de gymnastique et de préparation au Service Militaire</i> , 1932.	1 stuk
39.	Diploma uitgereikt tijdens het 26ste gouvfeest van de <i>Nationale Bond der Katholieke Turnkringen van België</i> (Brabantsche gouw) bij de gilde <i>Saint-Etienne</i> te Braine L'Alleud, 1932.	1 stuk
40.	Diploma uitgereikt na een wedstrijd door de <i>Fédération nationale des sociétés catholiques de gymnastique de Belgique, association régionale de la province de Liège</i> te Herve, 1933.	1 stuk
41.	Brief vanwege het plaatselijk comité voor winterhulp van Ruisbroek om een sportfeest te organiseren, 1941.	1 stuk
42.	Affiche met opschrift ' Ruisbroeck - 50e anniversaire de la royale gymnastique fraternelle, XXXIIIe fête fédérale des sociétés catholiques de gymnastique de Belgique', 1947.	1 stuk
43.	Brief vanwege de <i>Fédération Gymnastique et Sportive des Patronages de France</i> inzake de deelname aan een kamp, 1952.	1 stuk
44.	Briefwisseling met de vereniging <i>La Jeune France de Mézières</i> inzake de deelname aan een internationaal turnfestival, 1953.	1 omslag
45.	Uitnodigingskaart voor het Turn-Onder-Ons Feest en het Jaarlijks Winterfeest van de turnkring, 1956.	1 omslag
46.	Serie verslagen met uitslagen van verschillende wedstrijden waar de Turnkring aan deelnam, 1974-1983.	1 omslag

47.	Serie briefwisseling met verschillende ministers inzake de organisatie van een Nationale Kamp voor damesturnen te Ruisbroek, 1975.	1 omslag
48.	Verslag van en krantenknipsels over het nationaal kamp ritmisch groepsturnen voor dames te Ruisbroek, 1975.	1 omslag
49.	Programma van de slotplechtigheid van het congres van de Koninklijke Katholieke Sportfederatie van België, 1977.	1 stuk
50.	Verslag van de deelname aan de internationale wedstrijden in Alsdorf (Hoengen) in Duitsland, 1983.	1 stuk
51.	Programma van het turngala van de Koninklijke atholieke Turngouw Brabant, 1986.	1 stuk
52.	Programma van het turngala van de Katholieke Vlaamse Turnfederatie op 26 april 1992, 1992.	1 omslag
53.	Programma van het turngala van de <i>Fédération Catholique de Gymnastique</i> op 2 mei 1992, 1992.	1 omslag
54.	Programma van de jubileumviering van Turnkring Blauwput in Kessel-Lo, 1993.	1 stuk
55.	Serie programmaboekjes van turnshows, demonstraties en vieringen georganiseerd door de Turnkring, 1997-2009.	1 pak
56.	Verslag van de deelname aan het Brabants kampioenschap trampolinespringen, z.d.	1 stuk
57.	Postkaart met afbeeldingen van Straatsburg als aandenken van een lokale turnvereniging, z.d.	1 stuk

D. Brengen van hulde en toekenning van eretekens

58.	Serie brieven inzake de toekenning van eretekens en onderscheidingen aan verschillende leden van de Turnkring, 1974-1988.	1 stuk
59.	Diploma met de toekenning van de provinciale medaille voor verdienste aan de Turnkring, 1976.	1 omslag
60.	Diploma met de toekenning van het gouden Sint-Romboutskruis aan de Turnkring door Godfried Kardinaal Danneels, 1987.	1 stuk
61.	Diploma inzake de toekenning van een provinciale medaille voor verdienste aan de Turnkring, 1997.	1 stuk
62.	Document met de toespraak van dhr. Poldervaert tijdens de uitreiking van de Sportleeuw aan de Turnkring, 1997.	1 omslag
63.	Document met de toespraak ter ere van voorzitter Joseph Goossens, 1999.	1 stuk
64.	Formulier met de kandidaturen van de Turnkring om sportlaureaat te worden, 2008-2009.	1 stuk

65.	Dossier inzake de postume uitreiking van de Sportleeuw aan voorzitter Joseph Goossens, 2009.	1 omslag
66.	Document met de toespraak ter ere van Roger Neetens, z.d.	1 omslag

E. Organisatie van lessen

67.	Aanwezigheidslijsten van de leerlingen, 1923-1938.	1 deel
68.	Afschriften van uitgaande brieven aan leerlingen die lange tijd de lessen niet hebben bijgewoond, 1936.	1 omslag

IV. DOCUMENTATIE

69.	Serie krantenknipsels over de activiteiten van de Turnkring (<i>pro memorie nr. 1</i>), 1930-1939.	***
70.	Serie krantenknipsels over de activiteiten van de Turnkring , 1937-2016.	1 omslag
71.	Serie doodsbrieven en bidprentjes van bestuursleden van de Turnkring, 1974-2015.	1 omslag
72.	Krantenknipsels betreffende Alfons Geerts, bestuurslid van de Turnkring, 2003.	1 omslag
73.	Krantenknipsels betreffende de uitreiking van een gouden medaille voor verdienste van de Provincie Vlaams-Brabant aan Roger Neetens, 2013.	1 omslag
74.	Stukken inzake de historiek van de Turnkring, z.d.	1 omslag
75.	Serie foto's van de Turnkring, met beschrijvingen, z.d.	1 omslag
76.	Foto met als opschrift 'Deurinckx, 1947', 1947.	1 stuk
77.	Serie dia's, z.d.	1 omslag

V. ATTRIBUTEN

A. Vlaggen

78.	Vlag met als opschrift 'Verbroedering St. Xaverius 1896 - Turnkring Verbroedering Ruisbroek 1901' en met op de achterkant een afbeelding van Sint-Pieter met de leeuw en het opschrift 'Quis resistet tibi' en in de hoeken afbeeldingen van turnmateriaal, 1901.	1 stuk
79.	Vlag met als opschrift 'Ville de Bruxelles fête de gymnastique organisée par la Gilde St. Felix le 26 juillet 1908, 1ere division, prix d'honneur', 1908.	1 stuk
80.	Vlag met als opschrift 'Juffers Ruisbroek 1957 - Katholieke Turnkring Verbroedering Ruisbroek' met het embleem van de vereniging en een afbeelding van de Olympische ringen, 1957.	1 stuk
81.	Vlag met als opschrift 'Turnkring Ruisbroek', z.d.	1 stuk

B. Medailles en eretekens

82.	Reeks platen met gemonteerde gewonnen medailles, 1900-1935.	6 platen
83.	Medaille met als opschrift 'XIII fête suisse de gymnastique et sport - Fribourg 1970', 1970.	1 stuk
84.	Plaat met het opschrift 'Aan de Katholieke Tk. Verbroedering Ruisbroek ter herinnering aan de viering van hun honderdjarig bestaan met de beste wensen voor de toekomst 1897-1997', 1997.	1 stuk
85.	Medaille voor verdienste vanwege de provincie Vlaams-Brabant, z.d.	1 stuk
86.	2 medailles van het Nationaal Turnfeest Fr. De Merode te Berchem, z.d.	2 stukken
87.	Medaille met als opschrift 'association catholique francophone gymnastique sportive culturelle', z.d.	1 stuk
88.	Serie spelden en stoffen emblemen van verschillende turnverenigingen, z.d.	1 omslag

VI. VARIA

89.	Uitnodiging voor de heropening van de Koninklijke Cirkusschouwburg te Brussel, 1962.	1 omslag
90.	Brochure inzake de inhuldiging van het sport- en recreatiecentrum A.J. Brailard, 1974.	1 stuk
91.	2 postkaarten met tekeningen waarin spreekwoorden uitgebeeld worden aan de hand van tactieken uit het voetbal, z.d.	1 omslag